

Sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021” w 2019 roku

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021” zwany dalej „Programem” został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr 57/VI.19 Rady Gminy Stara Biała z dnia 27 czerwca 2019 roku. Realizacja zadań przez samorząd gminny w zakresie wspierania rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej odbywa się w oparciu o zapisy Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019r. poz. 1111 z późn.zm.).

Do nadzoru nad realizacją zadań Programu powołany został przez Wójta Gminy Stara Biała w drodze Zarządzenia Nr 74.2019 z dnia 22.08.2019r. „Zespół ds. monitorowania realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021”, natomiast jego obsługę organizacyjno-techniczną powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej Stara Biała.

Celem głównym Programu jest wspieranie rodzin zamieszkujących na terenie gminy Stara Biała przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin poprzez promowanie modelu i wartości rodziny oraz doskonalenie już zintegrowanego systemu pomocy.

Rodzina jest podstawową formą życia indywidualnego i społecznego. To ona należy do pierwszego środowiska dającego człowiekowi możliwość wszechstronnego rozwoju, zaspokajania jego wielu potrzeb i wprowadzania go w świat wartości i norm społecznych. Identyfikując się z nią, człowiek współtworzy i przejmuje kultywowane w rodzinie poglądy, postawy, wzory zachowania i postępowania. Kontakty z najbliższymi osobami z rodziny odgrywają istotną rolę w kształtowaniu osobowości człowieka. Dobrze funkcjonująca rodzina zaspokaja potrzeby swych dzieci, jak żadna inna grupa społeczna nie jest w stanie zaspokoić. Rodzina oprócz wypełniania swoich podstawowych zadań, realizuje jednocześnie ważne funkcje w ramach społeczeństwa. Jeśli funkcjonowanie rodzin, ich kondycja pogarsza się, odbija się to ujemnie na funkcjonowaniu i losach zarówno jednostek jak i społeczeństwa. W sytuacji, kiedy to w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się rażące, czy niepokojące dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny winny podejmować skonsolidowane działania na rzecz ich eliminowania i chronienia poszczególnych członków przed negatywnymi konsekwencjami. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność wychowawcza, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Często problem współtowarzyszącym w tych rodzinach jest bezrobocie i ubóstwo. Stąd te rodziny wymagają stałego monitorowania przez asystentów rodziny, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pielęgniarki środowiskowe, dzielnicowych itp. Celem pracy z rodziną jest doprowadzenie, aby osiągnęła ona jak najszybciej zdolność prawidłowego funkcjonowania na tyle, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone.

Praca z dzieckiem pozbawionym prawidłowej opieki ze strony rodziny jest elementem programu wspierania rodzin w środowisku lokalnym. Działania profilaktyczne prowadzone są przede wszystkim w gminie jako podstawowej jednostce samorządu terytorialnego. Obowiązujący system pomocy społecznej nałożył na gminy obowiązek zabezpieczania podstawowych potrzeb rodzin i dzieci, poprzez pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka oraz pracę z rodziną biologiczną. Natomiast rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą zdefiniował jako zadanie powiatu.

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, gmina ma obowiązek zapewnić wsparcie polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale przez:

- instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny;
- placówki wsparcia dziennego;
- rodzinę wspierającą

Adresatami działań Programu są rodziny z dziećmi, zamieszkujące na terenie gminy Stara Biała, w szczególności wykazujące niskie kompetencje w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny, w których wychowuje się dziecko z genetyczną niepełnosprawnością oraz rodziny, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Program zakłada zaangażowanie instytucji, które w ramach własnych kompetencji i umiejętności podejmują działania wspierające rodziny, aby zwiększyć ich szanse na zmianę funkcjonowania, podniesienia swoich umiejętności w zakresie opieki nad dziećmi i zapewnienia im poczucia bezpieczeństwa. Poprzez swoje działania starają się zapobiegać wykluczeniu społecznemu tych rodzin i niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Stara Biała

W okresie sprawozdawczym w ramach realizacji postanowień "Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021" w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Stara Biała wykonywano następujące działania:

- 1) zatrudniano w ośrodku pomocy społecznej asystenta rodziny na pełen etat i stworzono mu możliwości pracy w terenie oraz podnoszenie kwalifikacji,
- 2) współfinansowano pobyt dzieci z terenu gminy Stara Biała umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- 3) prowadzono monitoring sytuacji dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej na terenie gminy poprzez pracę zatrudnionych w ośrodku pracowników socjalnych i asystenta rodziny,
- 4) świadczone pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zamieszkującym na terenie gminy poprzez działania asystenta rodziny i pracę socjalną pracowników socjalnych,
- 5) udzielano pomoc finansową i rzeczową rodzinom w najtrudniejszej sytuacji życiowej w formie świadczeń z pomocy społecznej, stypendiów socjalnych, dożywiania w formie gorącego posiłku w placówce oświatowej,
- 6) współpracowano z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz rodziny,
- 7) podnoszono kwalifikacje zawodowe u wszystkich zatrudnionych pracowników socjalnych i asystenta rodziny,
- 8) obsługa organizacyjno-techniczna niniejszego Programu,

9) sporządzano sprawozdania rzeczowo-finansowe, analizy z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywano je Wojewodzie Mazowieckiemu i Radzie Gminy Stara Biała.

W 2019 roku pracownicy socjalni objęli swoim działaniem 233 rodziny zamieszkujące na terenie gminy Stara Biała liczące 617 osób. Rodziny te zostały objęte pomocą w różnej formie. W tym z pomocy wyłącznie w formie pracy socjalnej skorzystało 98 rodzin skupiających 272 osoby – zawarto z nimi 33 kontrakty socjalne. Zatem ze wsparcia w formie finansowej i rzeczowej skorzystało 247 mieszkańców gminy ze 150 rodzin liczących 377 osób.

Tabela nr 1: *Typy rodzin objętych pomocą społeczną na terenie gminy Stara Biała w 2019 roku*

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem;	248	649
w tym rodziny z dziećmi;	119	474
z 1 dzieckiem	46	115
z 2 dzieci	32	126
z 3 dzieci	26	127
z 4 dzieci	6	36
z 5 dzieci	4	25
z 6 dzieci	3	23
z 7 i więcej dzieci	2	22
Rodziny niepełne;	31	96
z 1 dzieckiem	18	37
z 2 dzieci	3	9
z 3 dzieci	5	21
z 4 i więcej dzieci	5	29
Rodziny emerytów i rencistów	43	103

Rodziny te dotknięte zostały różnego rodzaju dysfunkcjami.

Tabela nr 2: *Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej na terenie gminy Stara Biała w 2019 roku*

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	
ubóstwo	78	179	
bezdomność	6	6	
potrzeba ochrony macierzyństwa	41	187	
- w tym wielodzietność	15	82	
bezrobocie	66	190	
niepełnosprawność	56	117	
długotrwała ciężka choroba	53	133	
bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	21	87	
w tym	rodziny niepełne	10	38
	rodziny wielodzietne	1	4
przemoc w rodzinie	4	14	

alkoholizm	24	39
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1

Na świadczenia pomocy społecznej w formie pieniężnej i rzeczowej w 2019 roku wydatkowano łącznie kwotę 386.451 zł. Środki te pochodziły z budżetu Gminy Stara Biała i przyznanych dotacji z budżetu Wojewody Mazowieckiego.

Realizując wieloletni program osłonowy „Posiłek w szkole i domu na lata 2019-2023” przyjęty Uchwałą Nr 58/VI/19 Rady Gminy Stara Biała z dnia 27 czerwca 2019r., pomocą w formie gorącego posiłku, artykułów żywnościowych i świadczenia pieniężnego objęto 267 osób z terenu gminy, w tym 137 dzieci i młodzieży. Na ten cel wydatkowano łącznie kwotę 120.399 zł, w tym z budżetu Gminy Stara Biała kwotę 44.798 zł.

W oparciu o postanowienia Uchwały Nr 229/XXVIII/10 Rady Gminy Stara Biała z dnia 30 czerwca 2010r. w roku szkolnym 2018/2019 stypendia szkolne o charakterze socjalnym otrzymało 69 uczniów z terenu gminy, natomiast w roku szkolnym 2019/20 – 46 uczniów. Wypłacono również 1 uczniowi zasiłek losowy na cele edukacyjne. Ogółem na wypłatę stypendiów socjalnych i zasiłku losowego dla uczniów wydatkowano kwotę 33.506 zł, w tym z budżetu Gminy Stara Biała kwotę 6.701 zł.

W okresie sprawozdawczym w ośrodku wydano 311 Ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny, z tego 198 kart zostało wydanych rodzicom, a 113 kart ich dzieciom.

Wypłacono 568 rodzinom zamieszkującym na terenie gminy Stara Biała 15132 świadczeń rodzinnych i pielęgnacyjnych na kwotę 3.165.391 zł oraz 5 rodzinom 59 zasiłków dla opiekuna na kwotę łączną 36.311 zł. z budżetu państwa.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna i zasiłek stały w tutejszym ośrodku odprowadzone były należne składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne do ZUS lub KRUS w Płocku.

Ponadto w 2019r. w ośrodku realizowano rządowy program „Rodzina 500 plus”, z którego na terenie gminy Stara Biała skorzystało 2397 dzieci do 18 roku życia. Z tego tytułu wypłacono 20.920 świadczeń wychowawczych w kwocie łącznej 10.422.447 zł z budżetu państwa.

Wszystkim dzieciom uczącym się z terenu gminy, które ubiegały się o jednorazowe świadczenie z rządowego programu „Dobry Start” wypłacono 1748 świadczeń na kwotę łączną 524.250 zł z budżetu państwa. Z programu skorzystało 1231 rodzin zamieszkujących na terenie gminy.

Na podstawie postanowień ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2019r. zrealizowano 848 świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego dla 71 uprawnionych z 44 rodzin zamieszkujących na terenie gminy na kwotę łączną 351.568 zł.

Ogółem na świadczenia z pomocy społecznej w ramach gminnego Programu w 2019 r. wydatkowano kwotę 498.772 zł, w tym z budżetu Gminy Stara Biała kwotę 96.297 zł. Szczegółowy sposób wydatkowania środków w zakresie wspierania rodzin z terenu gminy Stara Biała przedstawiony został w sprawozdaniu rocznym z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała za 2019 rok.

Pracownicy socjalni w celu poprawy funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym podejmowali działania, które koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi, ustalaniu przyczyn występującego w nich kryzysu, a także wnioskowali do kierownika ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny, jeżeli rodzina wyrażała zgodę

na współpracę z asystentem, bądź kierowali wnioski do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka, jeżeli takiej zgody ze strony rodziny nie było.

ASYSTENT RODZINY

Zgodnie z wymogami w/w ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Stara Biała zatrudniony jest zadaniowo asystent rodziny. Asystent rodziny to osoba przez niezbędny okres wspierająca rodzinę przeżywającą trudności życiowe, aby w przyszłości potrafiła je samodzielnie pokonywać, zwłaszcza w zakresie opieki i wychowania dzieci.

Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzaniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Działania asystenta i rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dzieci w rodzinie, w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój. Praca z rodziną musi być prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dzieci poza rodziną tak, aby te jak najszybciej, jak to możliwe, powróciły one do rodziny biologicznej.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną polegającą przede wszystkim na indywidualizowanym podejściu do każdej rodziny, uwzględniając jej zasoby. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci.

W rodzinach objętych asystenturą podejmowane były działania w zakresie:

- 1) prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 2) racjonalnego gospodarowania budżetem domowym oraz rozwiązywania trudności finansowych,
- 3) utrzymywania higieny i pielęgnacji,
- 4) budowania kompetencji i postaw wychowawczych poprzez indywidualne konsultacje wychowawcze oraz udzielanie wsparcia dla rodziców mających trudności wychowawcze z dziećmi,
- 5) monitorowania z pedagogami i wychowawcami absencji i realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci i młodzież,
- 6) udzielania rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- 7) motywowania osób z problemem alkoholowym do podejmowania lub kontynuowania terapii,
- 8) współpracy z instytucjami wspierającymi rodzinę takimi jak Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, Sąd Rejonowy w Płocku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej, szkoły i przedszkola do których uczęszczały dzieci z rodzin objętych asystą, Posterunkiem Policji w Starej Białej oraz osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

Tabela nr 2: Rzeczywista liczba rodzin i ich dzieci objęta asystenturą w 2019 r.

Lp.	Działanie	Dane
1.	Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny, w tym:	
	a) liczba rodzin,	17
	b) liczba osób w tych rodzinach,	57
	c) liczba dzieci w tych rodzinach,	29
	d) na wniosek pracownika socjalnego,	9
	e) na podstawie postanowienia sądu,	5

	f) liczba rodzin objęta na podstawie ustawy „Za życiem”.	1
2.	Rodziny zakończone wsparciem asystenta rodziny, z powodu:	
	a) po zrealizowaniu planu pomocy,	1
	b) zmiany miejsca zamieszkania,	3
	c) cofnięcia zgody na współpracę.	0
3.	Rodziny biologiczne objęte asystenturą podczas obecności dzieci w pieczy:	
	a) liczba rodzin	2
	b) liczba osób w tych rodzinach	3

Podejmowane działania przez asystenta rodziny w rodzinach obejmowanych wsparciem doprowadziły do ustabilizowania sytuacji tych rodzin, jednak rodziny te nadal wymagają monitorowania ze strony asystenta rodziny pod względem prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Na asystę rodzinną w 2019 r. wydatkowano kwotę 68.932 zł, z tego kwota 16.758 zł pochodziła z dotacji celowej otrzymanej od Wojewody Mazowieckiego w ramach programu „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2019”.

POBYT DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z postanowieniami w/w ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej albo w placówce opiekuńczo-wychowawczej na podstawie postanowienia sądu rodzinnego, gmina właściwa ze względu na miejsce ostatniego zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej partycypuje w wydatkach jego dalszego funkcjonowania. Zatem w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku - 30%, a w trzecim i następnych latach - 50% kosztów.

Z tego tytułu Gmina Stara Biała w roku ubiegłym poniosła łącznie koszty w wysokości 124.332 zł za 14 dzieci z 9 rodzin w pieczy zastępczej w tym:

- 1) w rodzinach zastępczych – 46.162 zł,
- 2) w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 78.170 zł.

W okresie sprawozdawczym żadne dziecko nie trafiło do pieczy zastępczej z terenu gminy Stara Biała, natomiast 2 dzieci przebywających dotychczas w pieczy usamodzielnio się. Zatem na koniec 2019r. w pieczy zastępczej nadal przebywało 12 dzieci z terenu gminy.

Tabela nr 3: *Dane dotyczące dzieci w pieczy zastępczej na terenie gminy Stara Biała w 2019 r.*

1.	Liczba dzieci w pieczy zastępczej z terenu gminy Stara Biała, w tym:	
	a) w rodzinach zastępczych,	11
	b) w placówce opiekuńczo-wychowawczej	3
2.	Liczba dzieci z terenu gminy które :	
	a) opuściły pieczę zastępczą,	2
	b) zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	0
3.	Piecza zastępcza funkcjonująca na terenie gminy Stara Biała, w tym:	
	a) liczba rodzin zastępczych,	6
	b) liczba dzieci w rodzinach zastępczych,	10
	c) liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych,	2
	d) liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	16

Na terenie gminy Stara Biała funkcjonuje Rodzinny Dom Dziecka w Nowym Bronowie i Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego Nr 1 w Nowym Bronowie prowadzone są przez powiat płocki.

RODZINA WSPIERAJĄCA

Rodzina wspierająca stanowi instrument mający na celu wsparcie rodziców biologicznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc może dotyczyć np. organizowania czasu wolnego dzieciom, wypracowania nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny, pomoc w nauce, wskazówek dotyczących wychowywania dzieci, nauki gotowania, sprzątanía, utrzymania higieny osobistej, racjonalnego prowadzenia budżetu domowego. W 2019 r. nie wnioskowano o przydzielenie rodziny wspierającej i zadanie nie było realizowane w gminie Stara Biała.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała realizował w 2019 roku „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2019-2023”. Prowadził procedury „Niebieskie Karty” w rodzinach, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy. Pomocą grup roboczych objętych zostało:

- 26 rodzin, w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”, w tym 15 procedur wszczęto w 2019 r.,
- 24 osób doznających przemocy w rodzinie, w tym 6 dzieci w wieku do 18 roku życia,
- 15 osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym 14 osób w wieku od 18 do 67 roku życia, 1 osoba w wieku powyżej 67 lat.

W 2019 r. zakończono 12 procedur „Niebieskie Karty”, w tym:

- w 3 rodzinach na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu przemocy,
- w 9 rodzinach w wyniku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Zespół Interdyscyplinarny prowadził również działalność edukacyjno-profilaktyczną wśród mieszkańców gminy Stara Biała w zakresie zjawiska przemocy organizując im. warsztaty profilaktyczne dla uczniów oraz prelekcje dla ich rodziców odbywające się w 4 szkołach podstawowych funkcjonujących na terenie gminy Stara Biała, w których łącznie wzięło udział 958 uczniów i 694 ich rodziców. Szczegółowo działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała zostały przedstawione w sprawozdaniu rocznym z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2019-2023” za 2019 rok.

Ogółem na realizację zadania wydatkowano w 2019 r. z budżetu Gminy Stara Biała kwotę 21.873 zł.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej

W okresie sprawozdawczym członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej podejmowali działania interdyscyplinarne mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinach związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu oraz zażywaniem narkotyków na terenie gminy. Prowadzono kampanie profilaktyczno-edukacyjne wśród uczniów i ich rodziców w 4-ch szkołach funkcjonujących na terenie gminy. W tym celu zostały uchwalone przez Radę Gminy Stara Biała 2 programy gminne tj. "Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019" oraz "Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok", na których realizację wydatkowano łącznie kwotę 158.737 zł.

W trosce o prawidłowe funkcjonowanie rodzin z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami jak np. narkotyki czy dopalacze zapewniano w ciągu roku stałą dostępność do pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla ich członków. W tym celu w punkcie konsultacyjnym w Białej i jego filii w Starych Proboszczewicach zatrudniano w 2019r. dwóch specjalistów tj. terapeutę ds. uzależnień i psychologa.

- z pomocy terapeuty ds. uzależnień skorzystało 46 osób którym udzielono 178 porad, poniesione koszty w ramach prowadzonej działalności wyniosły 9.300 zł,
- w ramach prowadzonego gabinetu psychologicznego w Białej, z pomocy psychologa skorzystały 74 osoby którym udzielono 575 porad na łączną kwotę 25.850 zł.

W celu podnoszenia kompetencji zawodowych w okresie sprawozdawczym przeszkolono wszystkich członków komisji za kwotę 1.400 zł.

Podczas letnich wakacji 40 dzieci z terenu gminy skorzystało z dwutygodniowego, bezpłatnego wypoczynku z programem edukacyjno-profilaktycznym w zakresie uzależnień w Jastrzębiej Górze. Koszt pobytu dzieci w całości został sfinansowany ze środków Gminy przeznaczonych na zadania przeciwalkoholowe w wysokości 49.960 zł.

Szczegółowo działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej zostały przedstawione w sprawozdaniu rocznym z działalności komisji.

Posterunek Policji w Starej Białej

W 2019 r. 3-ch dzielnicowych Posterunku Policji w Starej Białej w ramach podejmowania działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywaniu już istniejących, jak też w ramach przeciwdziałania marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych podejmowało następujące działania:

- a) pomogli 10 rodzinom dotkniętym uzależnieniami,
- b) pomogli 15 rodzinom dotkniętym przemocą,
- c) współpracowali z instytucjami działającymi na rzecz rodziny,
- d) w 3 rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową prowadzili monitoring dzieci i młodzieży.

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Starej Białej

W roku sprawozdawczym Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Starej Białej w ramach realizacji Programu, w celu poprawy funkcjonowania rodziny oraz jej warunków w

środowisku rodzinnym organizował czas wolny dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. W tym celu zorganizował:

- a) tygodniowe półkolonie zimowe oraz letnie dla dzieci w 4 szkołach funkcjonujących na terenie gminy, w których łącznie uczestniczyło 268 dzieci,
- b) 7 imprez kulturalnych, w których uczestniczyło kilka tysięcy osób,
- c) 2 pikniki charytatywne, na których zbierano pieniądze na leczenie dwójki dzieci, mieszkańców gminy Stara Biała,
- d) 8 pikników rodzinnych, we współpracy ze szkołami, sołectwami lub kołami gospodyń wiejskich działającymi na terenie gminy,
- e) zajęcia fitness w których udział wzięło 115 osób,
- f) 2 obozy szkoleniowo-wypoczynkowe dla uczestników Gminnej Orkiestry Dętej,
- g) 7 imprez sportowych, zajęcia na Orlikach oraz piesze rajdy.

Gminna Biblioteka Publiczna w Starej Białej

Gminna Biblioteka Publiczna w Starej Białej w ramach prowadzonej działalności kulturalno-oświatowej podjęła działania na rzecz dzieci z rodzin potrzebujących wsparcia, które miały na celu bezpłatną organizację im czasu wolnego, edukację czytelniczą oraz rozwijanie zainteresowań poprzez różnorodne formy aktywności.

W ramach cyklu „Ferie w bibliotece” w punkcie filialnym w Nowych Proboszczewicach zostały zorganizowane zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik, gry i zabawy literackie, quizy, zgadywanki, kalambury, zabawy przy muzyce, głośne czytanie bajek. Frekwencja na w/w zajęciach wyniosła 45 osób.

Natomiast w Gminnej Bibliotece Publicznej została zorganizowana zabawa karnawałowa, zakończona dla wszystkich uczestników słodkim poczęstunkiem, łącznie w której uczestniczyło 18 osób.

Ponadto w okresie wakacyjnym w Filii bibliotecznej w Nowych Proboszczewicach, odbyły się zajęcia w ramach których zorganizowano zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik, gry i zabawy literackie, quizy, zgadywanki, krzyżówki, rebusy, kalambury, głośne czytanie bajek, gry i zabawy ruchowe w których łącznie wzięło udział 100 osób. Biblioteka zapewniła wszystkim uczestnikom materiały niezbędne do przeprowadzenia zajęć plastycznych.

W roku sprawozdawczym odbyły się 3 spotkania autorskie z pisarzami książek, które są jedną z form popularyzacji literatury, służą promocji książek i zachęcają do czytania. W spotkaniach uczestniczyło łącznie 132 osoby.

Biblioteka organizowała dla czytelników również lekcje biblioteczne, jest to podstawowa forma dostarczania informacji o funkcjonowaniu, zbiorach i ofercie biblioteki. W 2019 r. odbyło się 5 lekcji bibliotecznych, w których uczestniczyło 96 osób.

Gminna Biblioteka Publiczna w Starej Białej w 2019 r. na działalność statutową otrzymała z budżetu Gminy Stara Biała dotację podmiotową w wysokości – 220.000 zł, z tego na zakup księgozbioru przeznaczono kwotę w wysokości 16.000 zł. Biblioteka otrzymała również dofinansowanie na zakup nowości wydawniczych w wysokości – 6.850 zł, ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach *Programu Wieloletniego „ Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”*.

Placówki oświatowe

W roku sprawozdawczym na terenie gminy Stara Biała funkcjonowało 5 placówek publicznych. Według stanu na dzień 31.12.2019r. do 4 szkół podstawowych uczęszczało 1197 uczniów (w tym do oddziałów przedszkolnych 239 dzieci), a do 2 placówek przedszkolnych – 276 dzieci.

Placówki oświatowe poza realizowaniem celów i zadań edukacyjnych określonych w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty i ustawie z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe, dbały o przygotowanie młodzieży do sprawnego, samodzielnego i aktywnego uczestnictwa w dorosłym życiu - zarówno społecznym jak i kulturowym.

W ramach realizacji „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021” w 2019 r. placówki te podejmowały następujące działania opiekuńczo-wychowawcze na rzecz swoich uczniów i ich rodziców m.in. poprzez:

- a) diagnozowanie środowiska rodzinnego uczniów z uwzględnieniem wielu perspektyw (wychowawcy, rodziców, dziecka) w ramach prowadzenia działań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- b) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia poprzez współpracę z pielęgniarką szkolną,
- c) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom w odpowiednich formach do rozpoznanych potrzeb,
- d) podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym,
- e) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych oraz interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- f) pomaganie rodzicom uczniów w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, uzdolnień i predyspozycji dzieci,
- g) organizowanie czasu wolnego poprzez inicjowanie zajęć edukacyjno-kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych takich jak różnego rodzaju imprezy okolicznościowe, np. Dzień Rodziny, bale karnawałowe, jasełka, zawody sportowe itp.,
- h) współpracę z instytucjami oraz podmiotami działającymi na rzecz rodziny, takimi jak Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Stara Biała, Urząd Gminy, Posterunek Policji, asystent rodziny oraz innymi instytucjami realizującymi w/w program,
- i) podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez nauczycieli, psychologów i pedagogów szkolnych.

We wszystkich szkołach przeprowadzono warsztaty profilaktyczno-edukacyjne wśród uczniów i ich rodziców w ramach realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Białą na lata 2019-2023” mające na celu zapobieganie zjawisku przemocy w domu i w szkole, w których łącznie wzięło udział 958 uczniów i 694 rodziców.

W okresie sprawozdawczym kierownicy jednostek skierowali 13 dzieci do objęcia dożywianiem w formie gorącego posiłku w szkole, w ramach programu „Posiłek w szkole i domu na lata 2019-2023” w formie bezdecyzyjnej.

Placówki wsparcia dziennego

W gminie Stara Biała w roku sprawozdawczym nie funkcjonowała jednostka wsparcia dziennego w rozumieniu postanowień ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy

zastępczej. Organizację czasu wolnego dzieciom w wieku przedszkolnym zapewniały częściowo przedszkola pełniące funkcję opiekuńczo-wychowawczą tj. Samorządowe Przedszkole w Wyszynie i Przedszkole w Nowych Proboszczewicach. Natomiast dzieci i młodzież w wieku szkolnym korzystały z możliwości uczęszczania na świetlice szkolne prowadzone przez jednostki szkolne funkcjonujące na terenie gminy Stara Biała.

Poza tym na terenie gminy działały świetlice wiejskie w Dziarnowie, Bronowie-Zalesiu i Włoczewie, które utrzymywane były przez Gminę Stara Biała. Wykorzystywane są one przez okolicznych mieszkańców do organizowania zajęć i spotkań.

Urząd Gminy Stara Biała

W 2019 r. w ramach pomocy osobom i rodzinom o niskich dochodach, w celu zabezpieczenia ich podstawowych potrzeb bytowych udzielał pomocy rodzinom w trudnej sytuacji mieszkaniowej w formie przydziału mieszkań socjalnych w ramach posiadanych możliwości oraz wypłaty dodatków mieszkaniowych i ryczałtów energetycznych.

Tabela nr 4: Informacja dot. wsparcia lokali socjalnych w gminie Stara Biała

Lp.	Działanie	Dane wg stanu na dzień 31.12.2019 r.	Łączne koszty poniesione przez gminę
1.	Zabezpieczenie bazy mieszkaniowej socjalnej na terenie gminy:		
	a) liczba mieszkań socjalnych	34	17 104,00 zł
	b) liczba rodzin zamieszkujących w lokalach socjalnych,	35	
	c) liczba osób zamieszkujących w lokalach socjalnych.	101	
2.	Pomoc w pokrywaniu kosztów w opłatach mieszkaniowych:		
	a) liczba rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych,	45	98 176,47 zł
	b) liczba osób korzystających z dodatków mieszkaniowych,	160	98 176,47 zł
	c) liczba rodzin korzystających z ryczałtu energetycznego,	32	5 000,71 zł
	d) liczba osób korzystających z ryczałtu energetycznego.	114	5 000,71 zł

W 2019 r. Gmina w celu poprawy funkcjonowania rodziny objęła pomocą dzieci niepełnosprawne w formie dowożenia ich bądź zwrotu kosztu za dowożenie dzieci przez ich rodziców do placówek edukacyjno-opiekuńczych.

W roku szkolnym 2017/18 z tej formy pomocy skorzystało 25 rodzin, w których znajdowało się łącznie 26 dzieci, a w roku szkolnym 2018/19 - 22 rodziny, w których znajdowało się 23 dzieci. Na ten cel z budżetu Gminy wydatkowano łącznie kwotę 168.163 zł.

W 2019 r. na terenie gminy były realizowane 3 programy profilaktyczne dotyczące spraw socjalno-bytowych i zdrowotnych tj.:

- "Program profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców Gminy Stara Biała w wieku powyżej 60 roku życia na lata 2016-2020",
- "Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019",
- "Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok".

Łączna kwota wydatkowana na realizację w/w programów opiewała koszt 160.972 zł.

Organizacje pozarządowe - Stowarzyszenie na rzecz inicjatyw społecznych „Pomóżmy sobie wspólnie”

Stowarzyszenie na Rzecz Inicjatyw Społecznych „Pomóżmy sobie wspólnie” podejmowało działania w ramach „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021” w 2019 r. Stowarzyszenie we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej Stara Biała brało udział w akcji przekazania 35 paczek świątecznych dla uczestników spotkania wigilijnego, które odbyło się w dniu 11.12.2019 roku. Uczestnikami spotkania byli stali podopieczni w/w ośrodka, znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej. Stowarzyszenie swoim działaniem wspierało akcje charytatywne na rzecz dziecka z Zespołem Moebiusa z terenu gminy Stara Biała. Na wskazane konto bankowe przekazało otrzymane od darczyńców środki finansowe.

Monitorowanie działań

Tabela nr 5: Porównawcza analiza danych w stosunku do roku poprzedniego realizacji Programu.

Lp.	Dane dotyczące roku:	2018	2019
1	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	169	150
2	Liczba rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczych	36	21
3	Liczba i rodzaj działalności placówek wsparcia dziennego	0	0
4	Liczba dzieci korzystających z zajęć w placówkach wsparcia dziennego	0	0
5	Liczba dzieci korzystających z zorganizowanego wypoczynku	497	308
6	Liczba udzielonych porad w ramach poradnictwa specjalistycznego	749	753
7	Liczba dzieci objętych asystą rodzinną	19	17
8	Liczba rodzin wspierających	0	0
9	Liczba członków rodzin wymagających wsparcia biorących udział w warsztatach i spotkaniach wspomagających	269	270
10	Liczba osób pomagających biorących udział w szkoleniach i innych formach kształcenia	38	40

Zespół ds. monitorowania realizacji Programu nie widzi aktualnie potrzeby dokonywania zmian w uchwalonym przez Radę Gminy Stara Biała Programie.

Informacje zawarte w sprawozdaniu zostały sporządzone na podstawie danych pozyskanych od podmiotów wskazanych do realizacji zadań w Programie.

Biała, dnia 11.03.2020r.

Sporządziła:

